

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eleny Kováčovej a členov senátu JUDr. Aleny Poláčkovej, PhD. a JUDr. Jozefa Milučkého, v právnej veci navrhovateľa: **M. s.r.o.**, zastúpeného *Advokátskou kanceláriou B. - Ď., s.r.o.*, proti odporkyni: **Rada pre vysielanie a retransmisiu**, v konaní o opravnom prostriedku navrhovateľa proti rozhodnutiu odporkyne č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutie odporkyne č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009 **p o t v r d z u j e .**

Navrhovateľovi náhradu trov konania **n e p r i z n á v a .**

Navrhovateľ je **povinný** zaplatiť súdny poplatok 66 € na účet Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v lehote 10 dní od doručenia rozhodnutia.

O d ô v o d n e n i e

Napadnutým rozhodnutím č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009 odporkyňa podľa § 4 ods. 1 až 3 a § 5 ods. 1 písm. g) zákona č. 308/2000 Z.z. o vysielaní a retransmisii a o zmene zákona č. 195/2000 Z.z. o telekomunikáciách v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 308/2000 Z. z.“) rozhodla, že navrhovateľ porušil:

- I. povinnosť ustanovenú v § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v spravodajskom programe K. N. zo dňa 21. augusta 2009 o cca 19.02 hod. odvysielal príspevok s názvom „M.“, v ktorom nezabezpečil objektívnosť a nestrannosť, za čo mu bola podľa § 64 ods. 1 písm. a) zákona č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia – upozornenie na porušenie zákona,
- II. povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. tým, že v spravodajskom programe K. N. zo dňa 21. augusta 2009 o cca 19.02 hod. odvysielal príspevok s názvom „M.“, v ktorom došlo spôsobom spracovania programu a jeho obsahom k zásahu do práva na zachovanie dobrej povesti rodičov dieťaťa, za čo mu bola podľa § 64 ods. 1 písm. d) v spojení s § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z. z. uložená sankcia – pokuta vo výške 3 500 eur.

V odôvodnení napadnutého rozhodnutia odporkyňa uviedla, že v posudzovanej reportáži boli uvedené jednostranné informácie, ktorými boli rodičia obvinení z nezodpovednosti, pretože nechali dieťa samé. Z reportáže nie je možné zistiť, odkiaľ sú vyjadrujúcim sa osobám známe informácie o tom, či rodičia dieťaťa boli v čase tragédie doma. Tvrdenia o možnej neprítomnosti rodičov dieťaťa v byte v čase tragédie sú založené len na dohadoch bez relevantných faktov a absentuje tiež pre zachovanie objektivity a plurality nevyhnutné umožnenie adekvátneho vyjadrenia druhej strany - rodičov zosnulého chlapca, a to o to viac, že informácia o ich neprítomnosti v byte v čase tragédie evokuje závažné obvinenie zo zanedbania ich povinností ako rodičov. Z uvedených dôvodov preto odporkyňa rozhodla, že v predmetnom príspevku nebola zabezpečená objektívnosť a nestrannosť prezentovaných informácií a názorov, čím navrhovateľ porušil svoju povinnosť podľa § 16 písm. b) zákona č. 308/2000 Z. z.

Z vyššie uvádzaných informácií – dohadov – prezentovaných v posudzovanom príspevku podľa názoru odporkyne vyplýval špekulatívny a osočujúci záver, že rodičia zosnulého chlapca sa zachovali nezodpovedne a zanedbali starostlivosť o svoje dieťa. Takto prezentovanými informáciami v príspevku navrhovateľ zasiahol do práva na zachovanie dobrej povesti rodičov. Informácie poskytnuté v príspevku obsahujú závažné obvinenia, bez poskytnutia relevantných faktov a adekvátneho priestoru na vyjadrenie sa druhej strany (rodičov zosnulého chlapca). Prezentované informácie sú objektívne spôsobilé zasiahnuť do ich práva na zachovanie dobrej povesti v dôsledku negatívneho dopadu, ktorý vyslovené dohady a špekulácie vyvolávajú v okolí, v ktorom sa pohybujú. Obsahom príspevku a spôsobom jeho spracovania navrhovateľ podľa odporkyne porušil povinnosť ustanovenú v § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z.

Proti rozhodnutiu odporkyne v časti výroku II. podal opravný prostriedok navrhovateľ uvádzajúc, že správny orgán nedostatočne zistil skutkový stav veci, z toho dôvodu nesprávne zhromaždil podklady pre rozhodnutie, a preto nemohol a ani nevyzval navrhovateľa na vyjadrenie sa k podkladom rozhodnutia a následne preto vec nesprávne právne posúdil.

Navrhovateľ tvrdí, že pre naplnenie skutkovej podstaty zásahu do dobrej povesti rodičov usmrteného maloletého neboli splnené základné predpoklady, najmä nebol naplnený predpoklad identifikácie poškodených osôb, nakoľko rodičia dieťaťa neboli v príspevku vyobrazení, ani nebolo zverejnené ich meno. Navyše, bez ohľadu na nedostatočnosť identifikácie poškodených osôb, v príspevku neboli prezentované informácie spôsobilé zasiahnuť do práva na ochranu dobrej povesti, posudzovaný príspevok bol výlučne spravodajským príspevkom poskytujúcim informáciu o skutkovom priebehu.

Pri vydaní rozhodnutia odporkyňa vychádzala z nedostatočne zisteného skutkového stavu veci. Vzhľadom na to, že predmetom reportáže bola násilná smrť maloletej osoby v osobnej starostlivosti svojich rodičov, existuje dôvodný predpoklad, že vo veci začali konať orgány činné v trestnom konaní. Odporkyňa však nezabezpečila žiadne informácie vo vzťahu k uvedenému vyšetrovaniu, ktoré by mohli preukázať vytýkané údajne „špekulatívne“ závery. Je pritom povinnosťou správneho orgánu zistiť

skutočný stav veci ako podklad pre zákonné rozhodnutie, a to bez ohľadu na dôkazy navrhované účastníkom konania.

Z uvedených dôvodov považuje navrhovateľ zistený skutkový stav za nedostatočný na posúdenie veci, pričom následné rozhodnutie vychádzalo z nesprávneho právneho posúdenia a je nezákonné a nepreskúmateľné. Navrhovateľ žiadal, aby najvyšší súd rozhodnutie odporkyne č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009 v časti výroku II. o porušení povinnosti ustanovenej v § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. a o uložení sankcie – pokuty vo výške 3 500 eur zrušil a vec vrátil odporkyňi na ďalšie konanie.

K podanému opravnému prostriedku sa písomne vyjadrila odporkyňa poukazujúc na to, že dostatočnosť identifikácie rodičov zosnulého chlapca bola posudzovaná podľa údajov uvedených v predmetnom príspevku, pričom v ňom boli uvedené názov mesta a sídliska, kde došlo k tragédii a boli vyhotovené zábery na fotografiu zosnulého chlapca. Podstatou individualizácie je uvedenie takých informácií o osobe, aby táto nemohla byť zamenená s inou osobou. Odporkyňa posúdila všetky údaje uvedené v príspevku a ich spôsobilosť zasiahnuť do práva na ochranu dobrej povesti vo vzťahu ku konkrétnym osobám – rodičom zosnulého chlapca.

Na námietku navrhovateľa, že odporkyňa nezistovala priebeh vyšetrovania polície a jeho závery, odporkyňa uviedla, že na posúdenie špekulatívnosti predmetného príspevku bolo nevyhnutné prihliadať na informácie dostupné navrhovateľovi v čase vyhotovenia reportáže, nakoľko otázku, či určité konanie má znaky objektívne spôsobilé zasiahnuť do osobnostných práv, treba vždy posúdiť s prihliadnutím na okolnosti, ktoré tu boli v čase zásahu. V tom čase polícia nedisponovala konečnými závermi v prípade, preto špekulatívnosť záverov vyplýva z toho, že nemohli byť podporené žiadnymi relevantnými zisteniami príslušných orgánov. V príspevku sú uvedené vyjadrenia osôb, ktoré neboli očitými svedkami nešťastia, z príspevku nie je možné zistiť, ako sa dopracovali k informácii, že rodičia neboli doma, čo znamená, že relevancia týchto tvrdení nie je v príspevku podporená, jedná sa len o špekulácie, ktoré navrhovateľ odvysielal so zdôvodnením, že sa jedná o jeden z možných priebehov nešťastia.

Vzhľadom na vyššie uvedené odporkyňa navrhla, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009 potvrdil.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd vecne príslušný na preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne (§ 246 ods. 2 písm. a) O.s.p. v spojení s § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z.) preskúmal napadnuté rozhodnutie odporkyne v rozsahu dôvodov podaných v opravnom prostriedku a po oboznámení sa s obsahom administratívneho spisu č. 274-PLO/O-3962/2009, ako aj s písomnými podaniami účastníkov, po vypočutí zástupcov účastníkov konania na pojednávaní dospel k záveru, že napadnuté rozhodnutie odporkyne je potrebné potvrdiť v súlade s § 250q O.s.p.

Predmetom posúdenia je príspevok s názvom "M.", ktorý navrhovateľka odvysielala v programe K. N. dňa 21. augusta 2009 približne o 19.02 hod.

V uvedenom príspevku okrem iného zaznelo:

"Aj druhá reportáž bude o dieťati. 15-mesačný M z M. mal však menej šťastia. Vypadol z balkóna bytu na 5. poschodí. "

Redaktorka: "Obrovská tragédia, pri ktorej zomrelo len 15-mesačné dieťa, otriasla celým sídliskom. " (Záber na redaktorku, v pozadí dom).

Susedka A.: "Čo sa stalo, nevieme, náš maličký bol na zemi." (Žena s dieťaťom na rukách hovorí s redaktorkou, následne ukazuje balkón, z ktorého dieťa vypadlo).

....

Suseda A.: "Pár hodín ešte predtým, ako sa to stalo, sa chlapec hral tuná na tejto lavičke. " (Kamera sníma susedu s dieťaťom na rukách otáčajúcu hlavu smerom na voľné priestranstvo, následne sníma fotografiu chlapčeka pri päte domu obloženú sviečkami).

...

T.: "Určite je to dosť nezodpovedné, že dieťa je samé na balkóne."

K: "Je to nezodpovednosť, nič iné. "

Redaktorka: "Príčiny tejto tragédie vyšetruje martinská polícia. Rodičia zo smrti svojho syna prežívajú obrovskú traumú, tvrdia ale, že boli v čase nehody doma spoločne s oboma deťmi. Viacerí obyvatelia sídliska ale hovoria pravý opak." (Záber kamery

na redaktorku pred panelákom, následne panelák a sviečky s plyšovým macíkom medzi nimi).

T.: "Povráva sa tak, že boli doma, dosť ľudí tvrdí, že neboli doma, čo je na tom pravdy, ťažko povedať.“

...

Redaktorka: "Z P. pre televíziu A. L.. "

Z administratívneho spisu najvyšší súd zistil, že v súvislosti s uvedeným odvysielaným príspevkom začala odporkyňa správne konanie voči navrhovateľovi vo veci možného porušenia § 16 písm. b) a § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom oznámenie o začatí správneho konania spolu s prepisom predmetného príspevku a výzvou na zaslanie stanoviska a navrhnutie dôkazov bolo navrhovateľovi doručené dňa 05.10.2009. Nakoľko navrhovateľ v stanovenej lehote na výzvu nereagoval, dňa 12.11.2009 mu bola doručená opätovná výzva na zaslanie stanoviska, prípadne navrhnutie dôkazov a vyjadrenie sa k predmetu správneho konania, v lehote najneskôr do 5 dní odo dňa doručenia tejto opätovnej výzvy v súlade s ustanovením § 33 ods. 1 a § 34 ods. 3 správneho poriadku.

Stanovisko navrhovateľa bolo odporkyňi doručené dňa 04.12.2009.

Odporkyňa po získaní všetkých podkladov pre rozhodnutie a oboznámení sa s nimi dospela k záveru, že odvysielaním posudzovaného príspevku došlo k porušeniu ustanovenia § 16 písm. b) a § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z., pričom rozhodnutím č. RP/42/2009 zo dňa 8. decembra 2009 v časti výroku II. uložila navrhovateľovi za porušenie § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. pokutu vo výške 3 500 € podľa § 64 ods. 1 písm. d) v spojení s § 67 ods. 5 písm. e) zákona č. 308/2000 Z.z.

Najvyšší súd ako súd odvolací preskúmal, či napadnuté rozhodnutie odporkyne nevybočilo z medzí a hľadísk ustanovených zákonom, či jej závery zodpovedajú zásadám logického myslenia a či podklady pre takýto úsudok boli zistené úplne a riadnym procesným postupom.

Podľa § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z.z. programová služba a všetky jej zložky nesmú spôsobom svojho spracovania a svojím obsahom zasahovať do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd iných.

Podľa § 33 ods. 2 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov právny orgán je povinný dať účastníkom konania a zúčastneným osobám možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie.

Podľa § 46 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní v znení neskorších predpisov rozhodnutie musí byť v súlade so zákonmi a ostatnými právnymi predpismi, musí ho vydať orgán na to príslušný, musí vychádzať zo spoľahlivo zisteného stavu veci a musí obsahovať predpísané náležitosti.

Po oboznámení sa s obsahom posudzovaného príspevku sa najvyšší súd stotožnil s názorom odporkyne, že obsah príspevku, a teda hodnotiace výroky, ktoré v ňom zazneli, zasiahli do ľudskej dôstojnosti a základných práv a slobôd dotknutých osôb, rodičov tragicky zosnulého dieťaťa. Viaceré výroky opýtaných naznačovali, že rodičia dieťaťa neboli v čase tragédie doma, a že takéto konanie rodičov je nezodpovedné. Redaktorka uviedla, že rodičia tvrdia, že boli v čase nehody doma spoločne s oboma deťmi. Vzápätí však ihneď dodala, že viacerí obyvatelia sídliska hovoria pravý opak. Vyjadrenia, ktoré odznali v príspevku, jednoznačne navodzovali záver, že rodičia dieťaťa v čase tragédie neboli doma, pričom išlo len o dohady vyjadrujúcich sa, keďže v príspevku neodznala k tejto otázke žiadna relevantná informácia, ktorá by tvrdenú skutočnosť jednoznačne preukázala. Ide pritom o závažné obvinenia naznačujúce zanedbanie rodičovských povinností, podľa názoru najvyššieho súdu spôsobilé zasiahnuť do dobrej povesti rodičov.

Pokiaľ išlo o námietku navrhovateľa, že dotknuté osoby neboli v príspevku dostatočne individualizované, najvyšší súd s týmto tvrdením nesúhlasí. Aj keď navrhovateľ v príspevku neodvysielal mená, či tváre rodičov dieťaťa, z informácií, ktoré o prípade poskytol, bolo pre okolie ľahké identifikovať dotknuté osoby. V príspevku bolo uvedené miesto tragédie (mesto M., sídlisko P.), v zábere bol dom, kde rodičia bývajú, a tiež bola zverejnená aj fotografia dieťaťa. Podľa týchto údajov bolo možné

dotknuté osoby identifikovať, a vzhľadom na negatívne informácie uvedené na ich adresu, bolo posudzovaným príspevkom zasiahnuté do ich dobrej povesti.

Najvyšší súd sa nestotožnil ani s námietkou navrhovateľa, že odporkyňa nedostatočne zistila skutkový stav, pretože nezabezpečila informácie o výsledku vyšetrovania zo strany policajného zboru. Podkladom pre rozhodnutie (a pre konštatovanie porušenia príslušného zákonného ustanovenia) bol záznam vysielania predmetného programu a v ňom uvedené výroky a tvrdenia. Úlohou odporkyne bolo skúmať, či posudzovaný príspevok v čase svojho odvysielania zasiahol do práv dotknutých osôb, pričom v čase odvysielania príspevku ešte neboli známe výsledky vyšetrovania zo strany policajných orgánov. To, s akým výsledkom sa policajné vyšetrovanie ukončilo, je pre tento prípad irelevantné, pretože tieto skutočnosti neboli obsahom príspevku. Úlohou správneho orgánu bolo náležite zistiť skutkový stav v čase porušenia povinnosti navrhovateľa, pretože len na základe takto zisteného skutkového stavu môže byť konštatované porušenie zákona. Neskoršie udalosti, ktoré sa v predmetnej kauze odohrali, nemajú spätný vplyv na zákonnosť odvysielaného príspevku a preto nemôžu byť predmetom posúdenia.

Na základe uvedeného najvyšší súd konštatuje, že odvysielaním posudzovaného príspevku navrhovateľ zasiahol do dobrej povesti dotknutých osôb, a preto odporkyňa rozhodla v súlade so zákonom, keď v napadnutom rozhodnutí konštatovala porušenie § 19 ods. 1 zákona č. 308/2000 Z. z. Svoje rozhodnutie odporkyňa náležite odôvodnila, pričom vychádzala zo spoľahlivo zisteného stavu vecí. V administratívnom konaní postupovala v súlade so zákonom a navrhovateľovi umožnila vyjadriť sa k podkladom rozhodnutia a navrhnuť dôkazy na svoju obranu.

Z uvedených dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že preskúmané rozhodnutie je potrebné potvrdiť v súlade s § 250q ods. 2 O.s.p. Rozhodoval o opravnom prostriedku proti výroku II., keďže len na preskúmanie výroku II. uznesenia je daná vecná príslušnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podľa zákonnej úpravy v § 64 ods. 6 zákona č. 308/2000 Z. z.

O trovách konania rozhodol súd podľa § 250l ods. 2 O.s.p. v spojení s § 250k ods. 1 O.s.p., podľa ktorého náhradu trov konania možno priznať len tomu

navrhovateľovi, ktorý mal vo veci aspoň sčasti úspech. Navrhovateľ v konaní úspech nemal, preto mu súd náhradu trov nepriznal.

Súd zároveň rozhodol o povinnosti navrhovateľa zaplatiť súdny poplatok za podaný opravný prostriedok vo výške 66 € podľa zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov v znení neskorších predpisov, a to podľa § 2 ods. 4 veta druhá, z dikcie, ktorého vyplýva, že poplatníkom je tiež ten, kto podal opravný prostriedok proti rozhodnutiu správneho orgánu a v konaní nebol úspešný. Výška poplatku bola určená podľa položky č. 10 písm. c) Sadzobníka súdnych poplatkov, ktorý tvorí prílohu k zákonu č. 71/1992 Zb.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave dňa 15. decembra 2010

JUDr. Elena Kováčová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia:

Nikoleta Adamovičová